

ورمی کمپوست

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بدر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

برای تولید ورمی کمپوست لازم است مواد آلی قابل تجزیه را در اختیار کرم های خاکی قرار داده و سپس شرایط مناسب برای تکثیر و نگهداری آنها را فراهم آورد و از آنها در برابر دشمنان طبیعی محافظت نمود. مواد آلی مختلفی مانند پهن حیوانات، پسماند های کشاورزی، ضایعات کاغذ و پوشاک، ضایعات جنگلی، خرده برگ های سطح شهر، ضایعات شهری، ضایعات صنعتی و بستر قارچ ها خوراکی رامی توان برای تولید ورمی کمپوست استفاده نمود. توده ماده آلی در مجاورت رطوبت، اکسیژن و دمای مناسب و در حضور میکرو ارگانیسم های تجزیه کننده، ماده اولیه برای کرم های خاکی را فراهم نموده و در ادامه در اثر عبور مواد از دستگاه گوارش کرم خاکی مواد آلی به ماده ای قهوه ای تا سیاه رنگ به نام ورمی کمپوست تبدیل می شوند. از ورمی کمپوست می توان در باغ، مزرعه و یا گلخانه های پرورش گل استفاده نمود.

منبع:

ارژانش، م.ح. و عباسی، ن. ۱۳۹۰. ورمی کمپوست از تولید تا مصرف. نشریه جهاد کشاورزی

با توجه به پایین بودن درصد مواد آلی در خاک های خیلی از مناطق کشور از یک طرف و مسائل زیست محیطی حاصل از به کار گیری کودهای شیمیایی و نیز گران بودن آنها از طرف دیگر، در سال های اخیر احساس نیاز به جایگزینی حداقل بخشی از مصرف کودهای شیمیایی بوسیله کود های آلی و زیستی در کشور فراهم شده است. ورمی کمپوست یک نمونه از کودهای آلی بیولوژیک است که در اثر عبور مداوم و آرام مواد آلی در حال تجزیه، از دستگاه گوارش گونه هایی از کرم های خاکی و دفع این مواد از بدن کرم، حاصل می شود. این مواد هنگام عبور از بدن کرم، آغشته به مخاط دستگاه گوارش (موکوس)، ویتامین ها و آنزیم ها شده که در نهایت به عنوان یک کود آلی غنی شده و بسیار مفید برای اصلاح ساختمان و بهبود عناصر غذایی خاک، تولید و استفاده می شود. بنابراین ورمی کمپوست شامل فضولات کرم به همراه درصدی از مواد آلی و غذایی بستر و لاشه کرم ها می باشد. یکی از مهمترین گونه های کرم خاکی که در سطح جهان برای تولید ورمی کمپوست استفاده می شود کرم خاکی بیری با نام علمی *Eisenia foetida* می باشد. ورمی کمپوست اصلاح کننده خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی خاک بوده و علاوه بر وزن مخصوص کم، فاقد هرگونه بو، میکروارگانیسم های پاتوژن، باکتری های غیر هوازی، قارچ ها و علف های هرز می باشد. ورمی کمپوست علاوه بر قابلیت جذب آب با حجم بالا، شرایط مناسب جهت دان بندگی و قدرت نگه داری مواد غذایی مورد نیاز گیاهان را فراهم می نماید. این کود آلی علاوه بر عناصر ماکرو مانند ازت، فسفر و پتاسیم که در فعالیتهای حیاتی گیاه نقش اساسی دارند، حاوی عناصر میکرو مانند آهن، مس، روی و منگنز نیز می باشد.